

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИТНА СПРАВА

(обов'язкова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма
спеціальність

Підприємництво

**076 Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність**

галузь знань
освітній ступінь

**07 Управління та адміністрування
магістр**

Розробник: Світлана МОРОЗ, доцент кафедри підприємництва і права,
кандидат педагогічних наук, доцент

Гарант: Олена ТАРАН-ЛАЛА, професор кафедри підприємництва і
права, д.е.н., професор

Полтава
2022 р.

Назва навчальної дисципліни	МИТНА СПРАВА
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Світлана МОРОЗ, к.пед.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права. <i>Контакти:</i> ауд. 484 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> svitlana.moroz@pdaa.edu.ua , <i>тел.</i> +380509808232, сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/moroz-svitlana-eduardivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань та практичних навичок, які дозволять проводити основні митні операції у процесі просування товарів на зовнішні ринки, розуміти їх сутність та порядок здійснення.

Основні завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні цілісної системи науково-практичних знань у галузі митної справи та спрямовані на розвиток професійних компетенцій майбутніх фахівців, пов'язаних з митним обслуговуванням комерційних операцій підприємств – суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Компетентності:	
загальні	спеціальні
ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	СК 7. Здатність організовувати митний супровід у сфері підприємницької діяльності.
Програмні результати навчання:	
ПРН 13. Знати основи митної справи в забезпеченні діяльності підприємницьких структур і застосовувати їх на практиці.	

Програма та структура навчальної дисципліни:
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Митна політика і митна справа.	12	2	-	6	8	2		6
Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	14	2	2	6	8		2	6
Тема 3. Митний контроль.	16	2	2	6	6			6
Тема 4. Митне оформлення.	16	2	2	6	8	2		6
Тема 5. Декларування товарів і транспортних засобів комерційного призначення.	16	2	2	6	6			6
Тема 6. Застосування митних режимів, нарахування та сплата митних платежів.	14	2	2	6	8		2	6
Тема 7. Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.	16	2	2	6	6			6
Тема 8. Види митних правопорушень, відповідальність за такі правопорушення.	16	2	2	6	6			6
у т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	34			34
Усього годин	90	16	14	60	90	4	4	82

Оцінювання результатів навчання*

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Презентація	Розв'язув. тестів	Екзамен	
ПРН 13. Знати основи митної справи в забезпеченні діяльності підприємницьких структур і застосовувати їх на практиці	21	24	11	24	20	100
Разом	21	24	11	24	20	100

* - для максимальної кількості балів

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма навчання)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	реферат, презентація	розв'язування тестів	
Тема 1. Митна політика і митна справа.	-	3	5,5	3	11,5
Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	3	3		3	9
Тема 3. Митний контроль.	3	3		3	9
Тема 4. Митне оформлення.	3	3		3	9
Тема 5. Декларування товарів і транспортних засобів комерційного призначення.	3	3	5,5	3	9
Тема 6. Застосування митних режимів, нарахування та сплата митних платежів.	3	3		3	9
Тема 7. Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.	3	3		3	9
Тема 8. Види митних правопорушень, відповідальність за такі правопорушення.	3	3		3	14,5
Екзамен					20
Разом	21	24	11	24	100

(заочна форма навчання)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	індивід. завдання (контрольна робота)	розв'язування тестів	
Тема 1. Митна політика і митна справа.		3		2	5
Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	3	3		2	8
Тема 3. Митний контроль.		3		2	5
Тема 4. Митне оформлення.		3		2	5

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	індивід. завдання (контрольна робота)	розв'язування тестів	
Тема 5. Декларування товарів і транспортних засобів комерційного призначення.		3		2	5
Тема 6. Застосування митних режимів, нарахування та сплата митних платежів.	3	3		2	8
Тема 7. Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.		3		2	5
Тема 8. Види митних правопорушень, відповідальність за такі правопорушення.		3		2	5
у т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)			34		34
Екзамен					20
Разом	6	24	34	16	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Денна форма навчання

– *розв'язування тестів* (по кожній темі 10 тестових завдань). Бали: від 0 до 3 (по 0,3 бали за кожну правильну відповідь);

– *підготовка реферату, презентації* – протягом вивчення тем навчальної дисципліни студент обов'язково виконує за будь якою темою на вибір – 1 реферат, 1 презентацію.

– *підготовка реферату:*

Бали: 0-5,5:

→ *4,6-5,5 бали* – реферат має обсяг 10 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, відповідає діючому стандарту оформлення бібліографії: здобувач при захисті реферату повністю демонструє засвоєний результат навчання за темою реферату;

→ *2,1-4,5 бали* – реферат має обсяг до 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, логіки викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки, здобувач при захисті

реферату не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою реферату;

→ *0-2 бали* – тема реферату нерозкрита або ж не повністю розкриває заявлений результат навчання, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами, здобувач відмовляється від захисту.

– *підготовка презентації.*

Бали: 0-5,5:

→ *4,6-5,5 бали* – зміст презентації відповідає темі та результату навчання; презентація оформлена самостійно, правильно, якісно, дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи й орфографічного стандарту, наявність електронного (на носіїві) матеріалу презентації.

→ *2,1-4,5 бали* – незначні недоліки у відповідності теми презентації заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні.

→ *0-2 бали* – суттєві недоліки або ж повна невідповідність теми презентації результату навчання, вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

– *виконання вправ на практичних заняттях.* Практичне заняття складається з двох частин. Перша частина заняття – індивідуальне опитування, включає різні форми виявлення ступеня засвоєння теоретичного матеріалу. Друга частина відводиться на розв'язання практико орієнтованих ситуаційних завдань, які оцінюються за шкалою від 0 до 3 балів.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Шкала оцінювання, балів (2,0 бали та 3,0 бали)	Характеристика критерію
1,6-2,0; 2,1-3,0	Здобувач вищої освіти правильно розв'язав практичне завдання (задачу), вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул. Вміє аргументувати свої думки.
1,1-1,5; 1,1-2,0	Здобувач вищої освіти показує знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
0,6-1,0; 0,5-1,0	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі.
0-0,5; 0-0,4	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання (задачу), показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів.

– *завдання самостійної роботи* здобувач виконує за всіма темами дисципліни. Бали: 0-3.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів (2,0 бали та 3,0 бали)	Характеристика критерію
1,6-2,0; 2,1-3,0	на високому рівні – вірно розкриті питання самостійної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
1,1-1,5; 1,1-2,0	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні
	відповіді
0,6-1,0; 0,5-1,0	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
0-0,5; 0-0,4	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *екзамен*.

Заочна форма навчання:

– *розв'язування тестів* (по кожній темі 10 тестових завдань). Бали: від 0 до 2 (по 0,2 бали за кожну правильну відповідь);

– *виконання вправ на практичних заняттях* оцінюються за шкалою від 0 до 3 балів.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Шкала оцінювання, балів (2,0 бали та 3,0 бали)	Характеристика критерію
1,6-2,0; 2,1-3,0	Здобувач вищої освіти правильно розв'язав практичне завдання (задачу), вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул. Вміє аргументувати свої думки.
1,1-1,5; 1,1-2,0	Здобувач вищої освіти показує знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
0,6-1,0; 0,5-1,0	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі.
0-0,5; 0-0,4	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання (задачу), показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів.

– *завдання самостійної роботи* здобувач виконує за всіма темами дисципліни. Бали: 0-3.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів (2,0 бали та 3,0 бали)	Характеристика критерію
1,6-2,0; 2,1-3,0	на високому рівні – вірно розкриті питання самостійної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
1,1-1,5; 1,1-2,0	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні
	відповіді
0,6-1,0; 0,5-1,0	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
0-0,5; 0-0,4	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

– виконання контрольної роботи (0-34 бали).

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
34	на високому рівні - ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
20-33	на середньому рівні - ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
10-19	на достатньому рівні - ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
5-9	на низькому рівні - ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *екзамен*.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	2	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	3	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	4	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	5	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Максимальна кількість балів	10 балів	
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	0-1	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2-3	Здобувач вищої освіти планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
	5-6	Здобувач вищої освіти має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
	7-8	Здобувач вищої освіти за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
	9-10	Здобувач вищої освіти може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання. не передбачені навчальною програмою: вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Максимальна кількість балів	10 балів	
Всього	20 балів	

**Система оцінювання навчальних досягнень студентів
національна та ЄКТС**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90

Кількість кредитів ЄКТС – 3,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен виконати його повторно. Документи щодо дотримання академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 року № 4495-VI. Голос України. 2012. № 73-74 (5323-5324). С. 21-62.
2. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності у редакції товарної номенклатури Митного тарифу України, затвердженого Законом України від 31.05.07 № 1109-V. URL: http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/publish/category?cat_id=295976.
3. Науково-практичний коментар Митного кодексу України: за заг. ред. Додіна Є. В. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 488 с.
4. Митний кодекс України: практичні аспекти : навчально-методичний посібник / ред. кол.: А.Д. Войцещук, І.О. Івашук, А.І. Крисоватий, О.М. Омельчук, П. В. Пашко та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 516 с.

Допоміжні

1. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підр. за наук. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 560 с.
2. Гребельник О. П. Митна справа. К.: Центр учбової літератури, 2014. 472 с.
3. Митна справа : посібник-практикум за заг. ред. О.Є. Кузьміна. Київ : Каравела, 2014. 232 с.
4. Актуальні питання теорії та практики митної справи : монографія ; за заг. ред. І.Г. Бережнюка. Хмельницький, 2013. 428 с.
5. Особливості митної класифікації товарів: за загальною редакцією Калетніка І.Г., Пашка П.В. Одеса. Пласке, 2011. 308 с.
6. . Мороз С.Е., Конопльов В. О. Роль митних органів у забезпеченні економічної безпеки держави. Економічна безпека держави в контексті національних інтересів : мат-ли Міжнар. наук.-практ. конференції, м. Харків, 23 квіт. 2021 р., Харків : ХНУВС, 2021. С. 121-122.
7. Махмудов Х.З., Мороз С.Е., Калашник О.В. Маркетинг митних послуг: орієнтація на споживача. Маркетингове забезпечення продуктового ринку: мат-ли XII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 22 квіт. 2020 р. Полтава : ПДАА, 2020. С. 70-74.
8. Мороз С.Е., Руцький В.О., Чергинець С.А. Митний супровід зовнішньоекономічних операцій в умовах зростання обсягів зовнішньої торгівлі Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 75-81.
9. Мороз С.Е., Калашник О.В. Чухліб О.С. Організація маркетингових досліджень митних послуг. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : мат-ли VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, м. Полтава, 25-26 берез. 2021 р., м. Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 271-274.
10. Мороз С.Е., Калашник О.В., Тимошенко І. В. Вплив міжнародних правил Інкотермс на сучасну практику проведення експортно-імпортних операцій. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О.В. Калашник, Х.З.

Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 117-124.

11. Махмудов Х.З., Мороз С.Е. Проблеми і перспективи міжнародної торгівлі органічною агропродукцією. Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : мат-ли І міжнар. наук.-практ. конференції, м. Полтава, 22 черв. 2020 р. Полтава : ПДАА, 2020. С. 124-127.

12. Актуальні питання теорії та практики митної справи : монографія ; за заг. ред. І.Г. Бережнюка. Хмельницький, 2013. 428 с.

13. Особливості митної класифікації товарів: за загальною редакцією Калетніка І.Г., Пашка П.В. Одеса. Пласке, 2011. 308 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

14. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.

15. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.

16. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.

17. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua>.

18. Офіційний веб-сайт розробника програмного забезпечення MDoffice. URL: <http://www.mdoffice.com.ua>.

19. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

20. База законодавства «Ліга:Закон». URL: <http://www.liga.net>.